

Ministerium, men tillige under andre, blive af de vedkommende Ministre behandlede i Forening og foredragne for Kongen, om ikke af begge paa eengang, saa dog af den ene med den andens Consents, og efterat han har afhandlet det Fornødne med den anden. Mellem disse Indretninger, som have denne Character, der her er hentydet paa, er der jo flere, om hvilke Enhver kan sige sig selv, at det, at det Bestaaende vedligeholdes, saalange det er Bestaaende, ikke er nogen Hindring for at forandre dem, naar det erkjendes at være hensigtsmæssigt, at de blive forandrede.

Der er nævnt Brandforsikringsvæsenet. Fra mange Sider og gjentagne Gange er det omtalt, at det var heldigere og hensigtsmæssigere, i Fald hvert Hertugdømme havde sit Brandforsikringsvæsen for sig. Ja, jeg seer ikke nogen Hindring i den kongelige Betsendtgjørelse imod en saadan Forandring; det kan gjerne skee, naar det i Tiden findes at være hensigtsmæssigt, men en Undersøgelse maa jo dog vel skee. Det samme kan siges om Straffeanstalterne, Døvstummeinstituttet og Daareanstalten.

Det er dernæst antydet, at Stiftelsen af det Geheime-Statsraad skulde være en Afvigelse fra Grundlovens Bestemmelser. Grundloven bestemmer, at Ministrene i Forening udgjøre Statsraadet, og at den, som Kongen udnævner til Premierminister, fører Forsædet deri. Kongen har sine Ministre, som ere ansvarlige, Kongen har udnævnt en Premierminister, som fører Forsædet i dette Statsraad. Jeg veed nu ikke, om det skulde være Kongen formeent, da han har et Monarchie og har Landsdele udenfor Kongeriget Danmark, at regjere disse Landsdele med Raadgivere, om han da skulde regjere dem uden Raadgivere. Jeg finder, at det er hensigtsmæssigt, at Hans Majestæt,

naar han er findet at regjere sit Monarchie med Raadgivere, da admitterer det hele og holdne danske Statsraad til ogsaa at være Raadgivere i Monarchiets øvrige og almindeligere Anliggender; derved borttages Intet af det danske Statsraads Ansvar for den danske Rigsdag, ikke engang Formen er derved borttagen; thi Premierministerens tilligemed de øvrige danske Ministres Ansvarlighed for den danske Rigsdag er bestandig forhaanden. Om det vilde være mere hensigtsmæssigt, at Konger for sit Monarchie og i de Ting, som ligge udenfor Kongeriget Danmark, skulde anskaffe sig et Statsraad eller et Geheime-Statsraad, til hvilket han ikke admitterede Kongerigeis Ministre, det skulde jeg næstendeels betvivle; jeg troer ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt. Det er sagt, at efter Ordene i § 21 kan Ingen sidde i Kongens Raad, som ikke henhører under denne Paragraphs Ord, og det er nævnt, at Hans Kongelige Høiheids Arveprindsen ikke af Kongen kan tilkaldes som hans Raadgiver i Statsraadet. Er denne Fortolkning rigtig, saa seer jeg sandelig ikke, hvorfor man ikke har anvendt det samme Raisonnement paa Hans Majestæt selv; thi der staaer ikke heller i § 21, at Hans Majestæt selv kan føre Forsædet i Statsraadet, og alligevel vil jeg dog troe, at der ikke er Noget, som betvivler Kongens Rettighed dertil. Endelig skal jeg vedblivende gøre opmærksom paa Intimationen til Grundloven, hvor Kongen har taget sit Forbehold netop med Hensyn til de Ting, som, senere end Grundloven blev givne, ere fteede og ere i Begreb med at skee, nemlig at Kongen har faaet sin Magt og Ret tilbage over de Lande, hvorover han, da Grundloven blev skreven, endnu ikke faktisk havde Magt, om han endogsaa havde Ret.